

Fra redaktionen

I sidste måned var Danmark kortvarigt centrum for forskning i naturfagsdidaktik, da den hidtil største udgave af ESERA-konferencen blev afholdt i København. Her kom op imod 1800 forskere fra hele verden for at formidle deres nyeste forskning og lægge grundsten til nye akademiske forbindelser. Danske forskere har i ugens løb fået adgang til et netværk og en platform, der kan sætte varige spor på internationale samarbejder og vi glæder os til at se, hvilken inspiration og hvilket præg konferencen sætter på den danske forskning i naturfagsdidaktik.

Hvor ESERA-konferencen først afholdes igen i 2027 i Malaga, Spanien, så er der allerede til næste år Big Bang i Odense. Der er lige nu mulighed for at byde sig til som oplægsholder. På MONA-sporet sætter vi i år fokus på, hvordan fagdidaktikken kan være med til at skabe mening og retning i en tid, hvor fagene fornyes og hele uddannelsessystemet er under forandring. Hvis du vil sætte fokus på fagdidaktiske udfordringer og løsninger inden for naturfagene - ikke mindst i lyset af den kommende fagfornyelse – eller dele dine konkrete erfaringer med fagdidaktiske udfordringer i de enkelte fag, så vil vi gerne høre fra dig på spor 3.

I dette nummer af *MONA* får du tre artikler og to kommentarer til tidligere artikler.

Hvad mener skolebørn selv, der skal til, for at være god til natur/teknologi? Det undersøger Katia Bill Nielsen i artiklen "Hvordan er man en god elev i natur/teknologi?" Som en del af forskningsprojektet SCOPE har hun interviewet børn fra 6. klasse for bedre at forstå deres oplevelser med naturfag. I børnenes svar går fire overordnede temaer igen – at være en god elev, at vide noget, at være interesseret, og at det var uklart. Hvad der til gengæld ikke bliver nævnt, var de naturfaglige tilgange såsom at undre sig, være nysgerrig, lave fejl og undersøge ting, skriver Katia Bill Nielsen.

I artiklen "Lærerstartsforløb for nyuddannede naturfagslærere – erfaringer og videreudvikling" diskuterer Kia Wied, Maiken Rahbek Thyssen, Pernille Ulla Andersen og Mette Auning resultater fra et udviklingsarbejde, som peger på særlige udfordringer for nyuddannede naturfagslærere. Artiklen beskriver erfaringer med målrettet støtte til nyuddannede naturfagslærere i form af et lærerstartsforløb. Forfatterne opfordrer til en bredere diskussion af, hvordan læreruddannelsen kan bidrage aktivt til problemstillingen vedr. lærermangel og lærerflugt igennem indsatser for lærerstartsforløb, som adresserer både almenpædagogiske og fagspecifikke udfordringer hos de nye lærere.

Hvis elever skal rustes til en fremtid, hvor arbejdsmarkedet i stigende grad bliver organiseret i grupper og teams, er det vigtigt at tilrettelægge undervisningsforløb, hvor eleverne kan udvikle sig i forhold til at lære at samarbejde om matematiske problemstillinger. Sådan skriver Maria Christina Secher, Signe Gottschau Malm, Stine Thygesen og Kenneth Reinecke Hansen i artiklen "Klassekammerathjælp i matematik

– når makkersamarbejdet er nyt og svært”. Artiklen handler om et interventionsprojekt, hvor matematiklærere bruger systematiseret klassekammerathjælp (SYKL) i deres 4.-klasser, og sætter fokus de specifikke udfordringer, der opstår, når SYKL-opgaven stiller for høje krav til enten den ene eller den anden elev i et makkerpar. Artiklen udfordrer antagelser om at samarbejde automatisk er læringsfremmende og giver bud på, hvordan lærere konkret kan arbejde med at kvalificere hjælperollen og skabe rammer for dialoger, hvor begge parter får mulighed for at deltage aktivt og meningsfuldt.

I artiklen “Læringsspor – et didaktisk begreb til at beskrive progression og sammenhæng inden for tal og algebra” fra MONA, 2025(2) udtrykker Charlotte Krog Skott, Morten Blomhøj, Thomas Kaas og Marit Schou et håb om, at læringsspor på sigt kan medvirke til, at danske elever i grundskolen og på ungdomsuddannelserne udvikler mere solide forståelser inden for tal og algebra. Men hvis det skal lykkes ude i klasselokalerne, er der brug for, at vi hjælper den praksis, der skal bruge læringssporene, godt på vej på tværs af fagmiljøer rundt om i landet, skriver Rikke Teglskov i en kommentar. Vi runder af med en kommentar til Birgitte Henriksens artikel ”Undervisning i matematisk opmærksomhed – set fra børnehaveklasselederes perspektiv” fra MONA, 2025(2). Her skriver Helle Hovgaard Jørgensen, om tre paradokser, der opstår, når bekendtgørelsen for børnehaveklassen realiseres i undervisningen. Jørgensen beskriver, hvordan børnehaveklassens ene år bliver holdeplads for rigtig mange gode intentioner og forskellige faglige interesser. Det rejser spørgsmål som nu tages ind som ind i det arbejde, der lige nu er i gang med fagfornyelsen af folkeskolen, herunder også børnehaveklassen.

God læsning.